

OBRRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva dravske banovine

»OBRRTNI VESTNIK«

izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu in stane:

celoletno . . . . . Din 40.—
polletno . . . . . Din 20.—
posamezna številka Din 1.—

GLASILO OKROŽNIH ODBOROV,
OBRRTNIH ZDRUŽENJ IN OBRRTNIH DRUŠTEV DRAVSKE BANOVINE

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 9.

Nefrankirani dopisi se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Številka pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XVII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 1. februarja 1934.

Štev. 3.

Skrb za obrtnike

Ako zasledujemo obrtniški pokret v naši državi, lahko z mirno vestjo in ponosom ugotovimo, da je Slovenija v obrtniškem pogledu med najnaprednejšimi in kljub temu še vedno z vsemi napori in največjo skrbjo deluje za napredek, poživitev in procvit obrtništva.

So ljudje, ki nevrno gledajo na naše najvišje obrtniške ustanove in dvomijo o njihovi delavnosti in njihovem zavzetju za obrtnike. Taki so zgolj zaradi tega, ker ne vidijo in ne občutijo koristi tega dela in ker uspehov nihče ne more pokazati na dlani, kakor odprto knjigo. Z ozirom na sicer res težek današnji gospodarski položaj naše države uspehi niso tako očividni, kakor bi jih želeli in tisti, ki se trudijo, da ustvarijo

obrniki boljšo bodočnost.

To je ravno tisti voz, ki ga je treba razvozlati in razumeti, ker mnogi še danes nočejo ali ne morejo razumeti ciljev takega dela, a še več jih je, ki odkrito govore o brezdelnosti in brezskrbnosti merodajnih in odločilnih činiteljov za obrtnika.

Mi vsi se zavedamo težavnosti sedanjega položaja, ki ga ne morejo izpremeniti niti države z nekaj čvrsto gospodarsko podlago. Čas je tak in čas bo prinesel boljše. Naša dolžnost in naloga je, pospešiti pot k boljšim časom, a to z največjo doslednostjo delajo vsi obrtniški voditelji in vsi tisti, ki jim je zaupana skrb za obrtnike in obrtništvo.

Nestrpnost in očitki so napačno sodelovanje v tem delu in je vsak, ki tako postopa, škodljivec za obrtniško stvar. Hišo gradimo počasi. Ko smo s trudom prihranili gotovino, polagamo kamen do kamna, dokler dobimo dom, ki nam je zasilna streha, ki pa rabi še mnogo za končno svojo ureditev in za ugodno življenje v njem. Takšno je tudi vsako gospodarsko delo, ki rabi mnogokrat v močnih državah tudi desetletja in več, dokler se morejo pokazati prvi vidni uspehi in dokler padejo prvi zreli sadovi. Čudežev ustvarjati ni mogoče in kdor misli, da zadošča želja in ima človek takoj miren in udoben svoj dom, se moti. A tako mislijo vedno tisti, ki so nestrpni in ki očitajo zdaj to, zdaj ono in ki obljubujejo, da bi sami drugače delali in vse hitreje dosegli uspehe. Ni ga človeka, ki bi imel zaupanje v zgradbo, zgrajeno tekom par dni. Solidno delo zahteva časa in nikdar naglice. Zato so puhle obljube, kritike in negodovanja le dokaz, da tisti, ki jim je to navada,

niso trezni in razodni obrtniški delavci.

Ako zahteva hiša za malo družino časa, dokler jo more sprejeti, ako zahteva hiša dolge mesece, dokler rodi sad spomladanskih kmetovih žuljev in ako že samo življenje zahteva od človeka dolga leta šole in samozatajevanja, dokler ga usposobi za samostojno in uspešno delo in borbo, potem mora biti vsakemu razumljivo, da v nasprotju s tem dolgim časom, ki ga od posameznika zahteva življenje za usposobljenje in gospodarsko samostojnost, mora tem več časa zahtevati pri delu za skupno naše blagostanje, ki je namenjeno milijonom in milijonom. Naglo zgrajena hiša se podre in slabo obdelana njiva ne rodi. Prepričani smo, da ni obrtnika, ki bi želel trenutno za svoje oči in svojo osebno korist lepo stavbo ali navidezno lepó, toda sicer le površno obdelano njivo, dočim mu za bodočnost ne bi bilo mar.

Gospodarsko delo ni nikdar namenjeno današnjemu dnevu, nego mora z vse povzdignostjo in največjimi izkušnja-

Mariborska občina in mesarji

Združenje mesarskih in klobasičarskih mojstrov je v teku lanskega leta naslovilo številne vloge na mestno načelstvo mariborsko in na ravnateljstvo mestne klavnice v raznih zadevah, toda na vse prošnje ni bilo nikake rešitve. Dne 27. novembra 1933. je posebna deputacija mesarjev pod vodstvom podpredsednika g. Jerneja Fidlerja pri mestnem načelniku g. dr. Lipoldu intervenirala, da se vendar enkrat rešijo upravičene prošnje in želje. G. načelnik je sicer obljubil, da bo proučil zahteve mesarjev in želel, da se mu pismeno sporoče vse želje. To je združenje mesarskih mojstrov v Mariboru izvršilo z naslednjo vlogo, ki jo doslovno priobčujemo:

Združenje mesarskih in klobasičarskih mojstrov v Mariboru.

Št. 433.

V Mariboru, dne 2. dec. 1933.

Velečenjeni gospod

dr. Franjo Lipold,
mestni načelnik

Maribor.

Na vašo željo o priliki dobrohotnega sprejema deputacije našega združenja si dovoljujemo ponoviti v kratkem svoje želje in prošnje s priložitvijo prepisa vloge, ki smo jih v raznih zadevah naslovili na mestno načelstvo mariborsko.

Predvsem moramo navajati dajatve, ki jih plačujejo naši člani mestni občini mariborski:

Za klanje živine v mestni klavnici od goveda brez razlike teže	Din 75.—
za tele	» 18.—
za prašiča	» 33.—
za celico v hladilnici letno	» 3.000.—
za stojnice na trgu mesečno	» 150.—
za postavljanje roč. vozčkov	» 72.—
za tehtanje živine od 100 kg	» 1.—
hlevnina od kom. in dreva	» 2.—
za solilnico od kg za 8 dni	» 10.—
za odpiranje solilnice ali hladilnice izven določenega časa	» 5.—

To so velike dajatve, ki so bile določene v času, ko je bila konjunktura za mesarsko obrt najboljša. Nujna potrebja je, da se vse te pristojbine revidirajo v času, ko se mora boriti tudi mesarski obrtnik za svoj obstoj.

mi ustanjati trdno in močno podlago za bodočnost. Oče, ki želi le sebi dobro, a ga ni skrb za bodočnost sina in hčere; ni pravi oče. Za njih si odtrga od ust in jim ustvarja pot v boljšo bodočnost, nego jo ima sam. Skozi tisočletja preživlja ljudski rod težke čase in jih je prebrodil z vztrajnostjo in samopremagovanjem.

Delo za boljšo našo gospodarsko bodočnost in za boljše življenje naših zanamcev zahteva časa, ako hočemo zgraditi vse na solidni podlagi. Zaradi tega proč z očitki in nestrpnostjo! Tekom kratkih let se bodo že pokazali prvi vidni uspehi sedanjega dela in takrat se bo vsak prepričal o neosnovanosti današnjih očitkov ali dvomov. Delo prejšnjih let je uničil gospodarski polom sveta. Delo sedanjih let vodi za neslajno v boljšo bodočnost in so škodljivci našega narodnega gospodarstva vsi tisti, ki žele, obljubujejo ali iščejo naglih uspehov, brez podlage in doseženih brez razuma, ki se razblinijo v najkrajšem času, kakor oblak na nebu.

Krivično je, da se plačuje klavnino od goveda po Din 75.— brez razlike teže. Za klavnino od goveda naj bi se določilo od 100 kg Din 5.—, za tele Din 10.— in za prašiče Din 20.—

Enako je pristojbina za celico v hladilnici previsoka, znižati naj se na Din 2.000. Z dosežanim plačevanjem je nprava hladilnice že davno amortizirana. Znižana pristojbina bi še vedno križala stroške obrata z večjim presežkom.

Pristojbina za postavljanje gar pod streho po Din 72.— letno naj se zniža, ker je bilo svoječasno obljubljeno, da bo ta pristojbina pobirana le toliko časa, dokler ne bodo kriti stroški za naravno streho. Ti so že večkrat kriti. Za vzdrževanje strehe bi zadoščalo Din 20.— od vozička na leto.

Tudi pristojbina za tehtnico naj se zniža, zlasti tedaj, ko se mora opravljati tehtanje samo radi davčne podlage in se naj v tem slučaju računa za tehtanje od komada največ Din 2.—

Nikjer drugod v državi ne plačujejo mesarji tako velikih pristojbin za mestno klavnico, kakor ravno v Mariboru. Mestno klavnico podjetje donša letno nad Din 200.000.— čistega prebitka.

V klavnici, ki je že zastarela, je nujno izvesti sledeča dela:

Prostor za solilnico je premajhen in bi ga bilo treba najmanj enkratno povečati.

Hladilnica naj se s klavnica, za govedo in svinje zveže s kritim hodnikom. Na severno zapadni strani hladilnice naj se streha podaljša za najmanj 3 m.

Razsvetljava se naj v vseh prostorih znatno izboljša. Posebno je to potrebno v klavnici za svinje, kjer manjka več žarnic, ostale pa samo brlijo.

V hlevu je treba popraviti vodovodne cevi, da se bo lahko spuščala voda v korito.

Napeljava tople vode v prostor za izpiranje črev je nujna.

Urediti je sobo za preoblačenje in umivanje poslujočega osebja s toplo vodo.

Za hladilnico je nabaviti hygrometar. Vobče je skrbeti za pravilno funkcioniranje hladilnice, da se ne bo več dogajalo, da je temperatura v poletnem času celo nad 6 stop. C nad ničlo.

Nabaviti je še eno visečo tehtnico.

Oskrbeti najmanj 10 stolic za luščene prašičev iz kože.

Kupiti je sena, ki se naj prodaja mesarjem za krmiljenje v hlev postavljene živine, ki se nahaja tu tudi po več dni.

Za hlev je določiti posebnega delavca, ki bo imel skrb za redno krmiljenje in napajanje živali, za nastiljanje in snajenje.

V vseh prostorih klavnice naj se skrbi za največjo snago, ker danes moramo gledati nad vhodnimi vrati klavnice za govedo pačevine in smetje v hladilnici. Imetnikom celice je strogo prepovedano spravljati v celice razne odpadke, loj, kri itd., kakor tudi kože v večjem številu, pač pa morajo skrbeti za največjo čistoto v svojih celicah.

Dohod v klavnico naj bo dovoljen samo strokovno usposobljenim in za poslenim osebom.

Prepoved nakupovanja svinj po slanjarjih v mestni klavnici naj se strogo izvaja.

Oddajanje stojnic na trgu naj se vrši sporazumno z upravo združenja.

Čas za stojnice na Glavnem in Vojašniškem trgu naj se enako določi za mesarje in špeharje.

Vožnja ob času, ko stoje stojnice na trgu, naj bo počasna, da se v poletnem času ne dviga prah ali v slabem vremenu in po škropljenju trga ne brizga blato na v stojnici izpostavljeno meso.

V zimskem času naj ob sneženju prvi avto že ob 5. uri napravi gaz od Glavnega trga do mestne klavnice. Prav tako naj bo prostor za stojnice do tega časa očiščen snega.

Najbolj pereče vprašanje stojnic naj se reši v smislu naše vloge z dne 27. julija t. l. št. 153. *

Do danes nima združenje še nikakega odgovora in zato moramo zadevo izročiti javnosti, da si more sama napraviti sodbo. — Mestna občina si je znala pač preskrbeti sredstva za nakup gradu in za novi most na Mariborski otok, nima pa sredstev, da bi zboljšala naprave v mestni klavnici, kar bi ne zahtevalo bogzna kako velikih izdatkov. Prav po nepotrebnem je bila ustanovljena posebna pisarna za mestna podjetja, ki bo težko obremenjevala občinarje, poslovanje na mariborskem magistratu pa še bolj komplicirala in zavlačevala.

Prepričani smo, da mariborska občina in župan g. dr. Franjo Lipold ne bosta prezrla teh upravičenih obrtniških zahtev, nego bosta storila vse, kar je v njuni moči in dala na našo javno pritožbo tudi javen odgovor, ki ga imamo pravico in dolžnost zahtevati.

Uredništvo.

Upravičena zahteva

Pri licitacijah za javna drž. dela se po nepotrebnem zahteva od ponudnikov potrdilo od ministrstva za gradbo, da so upravičeni udeleževati se licitacij. Dne 16. pr. m. se je pri sreskem načelstvu mariborskem vršila javna pismena licitacija za razpisana dela za adaptiranje bolnišnice v Murski Soboti. K tej licitaciji je prišlo več obrtnikov iz Murske Sobotice in Gor. Radgone, ki pa niso bili prispuščeni k licitaciji, ker jim je manjkalo prej omenjeno potrdilo od ministrstva. Ker zato ni bilo ponudnikov, je bila licitacija brezuspešna. Mislimo, da je za licitacije za dela v manjšem obsegu nepotrebnost potrdilo ministrstva, saj morajo ponudniki itak imeti že potrdilo od pristojne Zbornice glede sposobnosti za udeležbo pri licitacijah. S tem se povzroča v današnjih težkih časih obrtnikom samo nepotrebne in velike izdatke. Obrtniki, ki so se hoteli udeležiti te licitacije, so morali nositi potne stroške, kolek po Din 100.— na pismene ponudbe in stroške za zbornično potrdilo in to brez vsakega uspeha. Zaradi uvedbe ministrskega potrdila je manjšim obrtnikom skoraj onemogočeno udeleževati se licitacij za državna dela in vendar ravno naši mali obrtniki pri svoji nezaposlenosti težko čakajo, da se jim nudi prilika dobiti kako razpisano delo. Naj bi se naša zbornica potrudila, da se ta pogoj ukine vsaj za razpis javnih del v manjšem obsegu.

Reklamo za Tivar izdelke nosijo na zadnji strani škatlice monopolskih vžigalic. Ta reklama je neprijetno zadela naše krojaške mojstre, ki bejejo težak boj proti izdelkom veleindustrije.

Mojstri,

ki iščete vajence katerekoli stroke, se obrnite na Obrtniški vajenski dom v Ljubljani, Lipičeva ulica šte. 2.

Protestni zbor čevljarjev v Mariboru

V sredo, 24. pr. m. pop. se je vršil v Mariboru velik protestni zbor čevljarjskih mojstrov proti konkurenci raznih podjetij, zlasti »Bat'a« in »Astra«, ki ubija čevljarjski stan. Prostrana Gambernova dvorana je bila nabito polna. Zboru je predsedoval načelnik Združenja čevljarjev v Mariboru g. Krajer, a navzoči so bili med drugim zastopnik mestne občine g. dr. Rodošek, predstavnik Zavoda PO Zbornice TOI v Mariboru, g. Založnik, referent zbornice za TOI g. dr. Pretnar, gg. Bureš in Novak, predsednik Obrtnega društva v Mariboru g. Vahtar, načelnik Združenja trgovcev v Mariboru g. Weixl kot predstavnik trgovcev, delegat akcijskega odbora čevljarjev in čevljarjske industrije g. Kristan iz Ljubljane in več predstavnikov usnjarskega obrta in industrije.

G. Krajer je podal kratko in jedrnatno uvodno poročilo. Opozarjal je na neštete intervencije in akcije, ki so jih predstavniki čevljarjskih mojstrov izvršili pri oblastvih in ministrstvih, da se odpomore obupnemu stanju, v katerega je prišel čevljarjski mojster radi konku-

logov. Svoja izvajanja je zaključil z zagotovilom, da bo čevljarjski mojster in njegov pomočnik vedno pripravljen braniti svojo domovino, a dolžnost merodajnih činiteljev je, da storijo vse potrebno, da bo ta stan tudi gospodarsko in fizično sposoben za to važno dolžnost.

K besedi se je nato oglasil tudi predstavnik Zbornice TOI g. dr. Pretnar. Navajal je, da je Zbornica roko v roki z obrtniški organizacijami že dolgo vrsto let vodila trdo borbo proti konkurenci Bat'a. Na njeno inicijativo je prišlo v obrtni zakon določilo, da bi družbe, kakor je Bat'a sploh ne smeje izvrševati rokodelskih obrtov. **Nepazljivosti gotovih gospodarskih predstavnikov, ki bi bili morali čuvati budno nad interesi obrtništvu in ki so imeli tudi pravočasno priliko za to, pa se moramo danes zahvaliti, da je obrtni zakon dobil sicer določilo, ki družbam onemogoča izvrševanje rokodelskih obrtov, to je tudi otvarjanja popravilnic za bodoče, ni pa bila takim družbam odvzeta pravica in niso jim bile prepovedane rokodelske popravilnice, za katere so dobile obrtni list že pred uveljavitvijo novega obrtnega zakona.** Zbornica je zato sklenila v zadnji svoji seji obrtnega odseka na predlog predsednika g. Josipa Rebeke sklep, v katerem se zahteva izprememba obrtnih predpisov tako, da Bata in podobne tvrdke ne bi smele otvarjati čevljarjskih popravilnic in tudi ne raznih trgovskih podružnic, da bi se nadalje revidirali in odvzeli obrtni listi za popravilnice in trgovine, ki jih je doslej dobila tvrdka Bat'a in da bi se prepovedala kričeča reklama. Glede šušmarstva, ki povzroča ogromno škodo čevljarjskemu stanu, pa naj bi se izdal poseben zakon za pobijanje istega, ki naj bi obsegal vse tisto, kar so predlagale razne gospodarske korporacije za uspešno pobijanje te rak-rane našega obrtništvu. Pri tej priliki je z ozirom na pripombe gospoda načelnika Krajerja glede davčnih vprašanj še pripomnil, da je Zbornica za TOI pokrenila akcijo, da

se pridobina malih obrtnikov pavšalira. S tem bi se dosegla velika olajšava za naše obrtnike in bi padlo pod pavšaliranje okrog 16.000 podjetij. **Zalibog so nekatere komore (Zagreb in Beograd) zavzele nasprotno stališče, ki je mogoče umestno za tamošnje obrtnike, ki pa nikakor ni sprejemljivo za našega davčno preobremenjenega rokodelca.** Po poročilih iz Beograda smo doznali, da bo dosežen v tem pogledu uspeh v zmislu zahtev zbornice vsaj za podeželskega obrtnika.

Nadalje so govorili zastopnik akcijskega odbora g. Kristan, v imenu trgovcev g. Weixl, ki je poudaril, da je trgovstvo s čevljarjskim stanom v njegovi težki borbi za obstanek solidarno in končno se v imenu Obrtnega društva g. Miha Vahtar iz Maribora, ki je opozarjal, da teži velika krivda za neuspehe v tem, da obrtništvu ni bilo strnjeno v eno fronto in da je zaradi tega treba, da se v zaščito interesov vsake stroke zavzame vedno ves obrtni stan solidarno.

Na predlog g. Krajerja so bile sprejete nato v zmislu izvajanj resolucije, ki med drugim zahtevajo odločne ukrepe v zaščito čevljarjskega stanu, zlasti prepoved popravilnic in pa otvarjanje raznih trgovin, kakor jih imata Bat'a in Astra.

Zborovanje je bilo nato dostojno zaključeno in je jasno pokazalo, da je položaj čevljarjev skrajno kritičen in resen in da bije že 12. ura, ako hočemo rešiti našega najštevilnejšega obrtnika.

Opozarjamo naše obrtništvu, da ne miruje, nego naj se energično kot en mož postavi v bran za svoje tovariše čevljarjske mojstre. Danes so le-ti v obupnem položaju in težki borbi za svoj obstanek, jutri pride na vrsto tudi lahko kaka druga stroka. Opozarjamo samo na borbo krojaških mojstrov s konkurenco tvornice »Tivar«, ki je prav podobna borbi, ki jo ima čevljar s tvrdko Bat'a. Rešiti nas more in nam pomagati samo solidaren nastop in geslo:

»Vsi za enega, eden za vse!«

Iz organizacij

Združenje obrtnikov lesnih in kovinarskih strok v Gor. Radgoni je imelo v soboto, dne 6. pr. m. v dvorani Posojilnice v Gor. Radgoni svojo redno letno skupščino, katere se je udeležilo 84 članov. Zborovanje je vodil predsednik g. Janez Lančič, kleparski mojster v Gor. Radgoni, ki je pozdravil navzoče člane in tajnika Okrožnega odbora obrtniških združenj v Mariboru. Takoj po otvoritvi si je izprosil besedo tajnik O. o. g. J. Novak, ki je predvsem izrazil veselje, da so se člani v tako velikem številu udeležili redne skupščine, kar je lep dokaz njihove stanovske zavedenosti. Nato je z iskrenimi besedami čestital predsedniku združenja g. Janezu Lančiču, ki je dne 23. dec. praznoval svojo 70letnico, omenjal je njegove velike zasluge, ki si jih je pridobil v javnem delovanju za probujanje narodne zavesti ob Muri, zlasti pa njegovo dolgoletno požrtvovalno in uspešno delo za dobrobit našega slovenskega obrtnika. Za izražene čestitke, ki so bile od vse skupščine z odobravanjem sprejete, se je zahvalil g. Lančič, češ, da je vršil le svojo dolžnost. Predsednik je nato imenoval za zapisničarja g. Strejharja Hinka in za overovatelja zapisnika gg. Belaka Franca in Ficka Jožefa. Zapisnik zadnje redne skupščine je bil prečitani in odobren. Tajniško in blagajniško poročilo je podal g. predsednik sam. Združenje je prejelo in rešilo 63 raznih pispisov, uprava pa je imela v teku leta 8 sej, ustanovil se je samostojni mizarski odsek, ki si je izvolil za predsednika g. Hojsa Karla, mizarskega mojstra v Gor. Radgoni. Združenje je imelo dohodkov Din 3 tisoč 994.57, izdatkov pa Din 3.857.25, tako da je bilo prebitka Din 137.32. V imenu nadzorstvenega odbora je poročal g. Eilec Jakob, kovaški mojster v Radgoni, da je bilo pregledano vse poslovanje združenja, zlasti pa blagajniško in najdeno vse v popolnem redu. Predlagal je, da se upravi kakor tudi nadzorstvenemu odboru izreče razrešnico, kar je bilo soglasno sklenjeno. Isto tako je bil po kratki razpravi soglasno odobren proračun združenja, ki znaša v dohodkih in izdatkih 2600 dinarjev. Med slučajnostmi je bilo grajano, da se ne obvešča več o izpremembi v rokodelskem registru, kar obremenjuje redno poslovanje združenja. Enako so bile iznesene pritožbe radi poslovanja davčnih odborov, pri katerih v petih občinah nimajo obrtniki svojih zastopnikov. Ko je še tajnik Okrožnega odbora pojasnil razna obrtniška vprašanja in obrazložil zlasti zakonski predlog za pavšaliranje pridobnine pri malem obrtniku je predsednik zaključil nad dve uri trajajoče in lepo uspešno zborovanje.

Skupno združenje obrtnikov v Gor. Radgoni je imelo v nedeljo, 14. pr. m. sejo uprave in nadzorstvenega odbora, pri kateri je bil napravljen računski sklep za leto 1933. in proračun za leto 1934. in sklenjeno, da se vrši redna letna skupščina dne 18. februarja ob 12. uri. Pri seji je bil navzoč tudi tajnik O. o. in so bile urejene notranje zadeve združenja. Upamo, da bo združenje pod vodstvom predsednika g. Franca Bračiča, lastnika mlina v Gor. Radgoni, uspešno delovalo v korist svojih članov.

Za funkcionarje združenj v Gor. Radgoni je priredil mariborski Okrožni odbor predavanje o novem zakonu o obrtih v gornjih prostorih gostilne g. Klemenčiča. Tega predavanja so se udeležili vsi trije gg. predsedniki in sicer g. Lančič za Združenje lesnih in kovinarskih strok, g. Jančar za Združenje oblačilnih strok in g. Bračič za Skupno združenje s člani uprav in nadzorstvenih odborov. Zbralo se je tako 22 zavednih funkcionarjev združenj v Gor. Radgoni. Predavanje je trajalo dve uri in pol in je tajnik g. Novak v lepem govoru obrazložil vse važnejše določbe novega zakona o obrtih. Predavatelju so se iskreno zahvalili vsi trije predsedniki združenj.

Borza

Devize.

Ljubljana, Amsterdam 2296.51 — 2807.87, Berlin 1858.47 — 1364.27, Bruselj 796.35 — 800.29, Curih 1108.35 — 1113.85, London 178.86 — 180.46, Newyork 3547.16 — 3575.42, Pariz 224.88 — 226.—, Praga 169.40 — 170.26, Trst 299.79 — 302.19 (premijsa 28.5 odst.). Avstrijski šilinz v privatnem klirin-gu 9.12.

Obrtniški koledar

je izšel tudi letos, kakor lani, s prav pestro vsebino in v lični obliki. Vsebuje mnoge za obrtnike zelo važne podatke, pa ne bi smelo biti obrtnika, ki si ga ne bi naročil. Za letošnje leto smo se še prav posebno potrudili, da je

naš koledar

vsakemu obrtniku vsakdanji kruh.

rence Bat'inih podružnic in popravilnic. Omenjal je številne kongrese, zlasti kongres čevljarjev, trgovcev s čevlji, čevljarjskih in usnjarskih tovarn v Beogradu, kjer so bile sprejete resolucije, ki so bile izročene merodajnim činiteljem v vladi. Iz rezultatov vseh teh akcij pa je razvidno, da se Bat'a še vedno bolj širi. Čevljarjski stan je že na robu propada. Novega dela ne dobi, popravila mu jemlje Bat'ina popravilnica. Prišlo je celo tako daleč, da se je pojavila v Mariboru nova tvrdka »Astra«, ki hoče delati enako, kakor Bat'a. Če bi si polomila v medsebojni borbi ta dva svoje roge, ne bi imeli čevljarji ničesar proti temu, toda položaj je sedaj tak, da bo šla ta borba na račun čevljarja. Konkurenca bo še hujša in metode, ki jih lahko pričakujemo v poslovanju teh dveh podjetij v bodoče, bodo za čevljarja še bolj pogubne.

Imeli smo upanje, da bodo oblastva in vladni činitelji ukrenili energične korake, da se odpomore tisočem in tisočem čevljarjskega stanu in da jim bo zagotovljen vsaj skromen košček kruha. Čevljarjski stan in njegova proizvodnja ni samo velikega gospodarskega pomena, temveč je treba tudi vpoštevati, da bodo iz čevljarjskega stanu izšli v slučajju potrebe tisoči branilcev domovine. Ako ta stan hira gospodarsko, bo hiral tudi fizično. S tem pa se slabi odporost tega dela naroda, kadar bodo njegovi člani pozvani, da branijo svojo domovino z orožjem. Zaščita čevljarjskega stanu je važna zato ne samo iz gospodarskih vidikov, ker gre za številno domačo gospodarsko panogo, temveč iz socijalnih in narodnoobrambnih raz-

Opozorilo

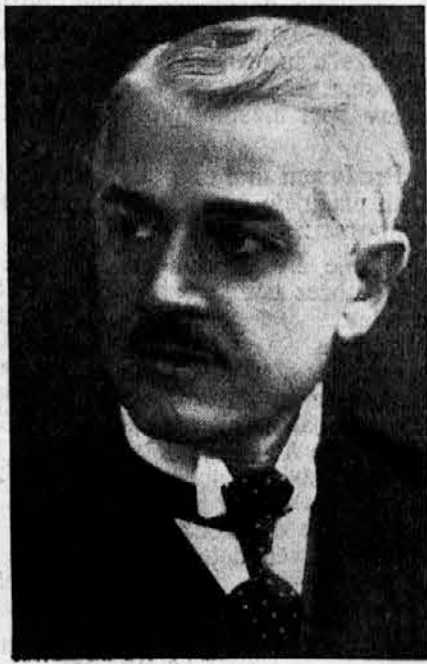
Vlaganje prijav za pridobnino za l. 1934. Na številna vprašanja pojasnjuje Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, da po informacijah iz Beograda rok za vlaganje prijav za l. 1934. še ni določen. Pozive za vlaganje teh prijav bodo davčne uprave urejene izdati še le, ko dobe od oddelka za davke potrebna navodila. Isto velja tudi za prijave o davku na poslovni promet, katere je vlagati hkratu s prijavami za pridobnino.

Odlikovanje slovenskega obrta

Na zadnji seji Obrtnega odseka Zbornice za trgovino, obrt in industrijo sta bili izročeni na svečan način diplomii **belgijske vlade, odnosno Mednarodnega urada narodnih razstav v Bruxellesu,** dvama slovenskima obrtnikoma, kleparskemu mojstru g. Alojziju Smrkolju iz Ljubljane in knjigoveškemu mojstru g. Mihi Vahtarju iz Maribora. Obenem z diplomoma jima je bil izročen zlat znak. To odlikovanje odnosno ta diploma ni taka, kakor čujemo in beremo često o diplomah po dnevnih časopisih, kjer se dela reklama za poedince. Vsi vemo, koliko so vredne take diplome, od katerih nekaterim sicer mirno lahko priznamo stvarnost, druge pa gledamo zopet z nekimi pomisleki, ker se marsikaj govori o načinu, kako se lahko nekatere diplome na nallažji način dosežejo, a v tem primeru nista bila odlikovanca tista, ki bi se bila potegovala za to diplomoma in tisti faktor, od katerega sta jih dobila, ni nikaka družba ali kaka institucija podrejenega pomena. V tem primeru je šlo za povsem nekaj drugega.

Preko našega zunanjega ministrstva odnosno ministrstva trgovine in industrije je prejela naša zbornica nalogo, da

stavi predloge za odlikovanje s strani Mednarodnega urada narodnih razstav za samo dva rokodelca, ki sta s svojimi prvovrstnimi in naravnost umetniškimi izdelki in delom pridobila sloves odličnih obrtnikov. V vsej državi je bilo namreč na razpolago samo 20 mest, dve mesti pa sta bili od teh pridržani za dravsko banovino.

Oba obrtnika poznamo kot prvovrstna mojstra, ki sta si svojo sposobnost pridobila s trdim in vztrajnim delom in izobrazbo tako doma, kakor v tujini ter sta izvršila naravnost umetniško izvršene izdelke, ki so našli priznanje v javnosti in na razstavah tudi v inozemstvu. Odlikovanje, ki sta ga dobila pa ni samo priznanje njuni sposobnosti, temveč je v njem odlikovanje in priznanje delu in sposobnosti slovenskega obrtnika sploh. Na seji je predsednik g. Josip Rebek izrekel obema ob izročitvi diplom najlepše čestitke v imenu obrtnega odseka, ker je bilo s tem odlikovano tudi naše slovensko obrtništvu.

Veselim se tega lepega uspeha, ki dela čast našemu obrtništvu ter se čestitkam iskreno pridružujemo.

Iz naših krajev

Zidje pri kralju. Najvišji predstavniki jugoslovenskih židov so bili sprejeti od kralja v avdijenco in so mu izročili prekrasno povelje, s katero je bil novo zasajeni gozd z 10.000 smrekami v Palestini imenovan z imenom Nj. V. kralja Petra Osvoboditelja.

175 samomorov se je dogodilo lani v Zagrebu. Dve tretjini samomorikov so žene.

Radikalno socijalna stranka v Zagrebu je pričela izdajati svoj lastni časopis »Narod«. Ta stranka se zadnje čase precej širi in je imela v Sarajevu že tudi svoj političen shod. Čez 75 odstotkov pristašev te stranke je slušateljcev znanega prosvetnega sarajevskega delavca Milenka Vidoviča.

Nevarnost japonskega dumpinga za našo trgovino in industrijo je velika. V Jugoslaviji (predvsem v Beogradu, Zagrebu in Osijeku) prodajajo električne žarnice po 2,50 Din, male žarnice za žepno baterijo po 0,40 Din, nogavice po 2,50 Din, zlata nalivna peresa po 4.— Din itd. Ur ne prodajajo po komadu, nego na kilogram in velja 1 kg 200 do 300 Din. V Evropo so prispela že tudi japonska dvokolesa, ki jih prodajajo po 240.— Din. V splošnem so kljub ogromnim prevoznim stroškom japonski produkti na našem tržišču cenejši od naših lastnih za 40 do 70 odstotkov.

Kruh se je pocenil res neverjetno v Bitolju, kjer prodajajo 1 kg belega kruha po 2.—, a črnega po 1,50 Din.

Balkanskemu paktu ne bo pristopila Albanija, kakor poročajo italijanski časopisi. Izgleda, da je ta trditve resnična.

Krematorij za sežiganje mrtvih bodo pričeli letos spomladi graditi v Beogradu, kjer se je pokret za sežiganje mrličev že zelo razširil. Znani bogataš Mihajlo Pavlovič je zapustil v ta namen legat od 1.000.000 dinarjev.

10.000.000 Din škode so napravili požari lani v Zagrebu. Ognjegasci so morali 201krat intervenirati.

Ponarejene tisočake je razpečeval neki obrtnik z Raketa, ki so ga aretirali in prepeljali v Ljubljano.

Kongres jugoslovenske socialistične stranke je sklican za 3. februarja v Beogradu.

700 absolventov filozofskih fakultet je vložilo prošnjo pri ministrstvu prosvete za sprejem v srednješolsko službo.

Zagrebska plinarna namerava občutno znižati cene plinu, da bi povečala potrošnjo.

Milijon dinarjev čistega dobička so prinesle znamke Rdečega križa, ki smo jih svoječasno morali lepiti na pisma in dopisnice.

»**Mariborer Zeitung**« je prepovedana v Avstriji radi nacionalno socialistične propagande.

Revežem hrano zastoj dele tri ljudske kuhinje v Novem Sadu in dve v Splitu. A v Ljubljani?

Japonska dumping roba ni poplavila le Zagreba, Beograda in Sarajeva, nego tudi mnoga mesta v Vojvodini. Neki srbski urar je izjavil, da bo kljuboval japonskemu dumpingu tako, da bo prodajal 1 kg dobrih ur za 100 Din, a da bo še kljub temu imel dobiček.

Driporočljive knjige

»Ljubljanska založba« (Ljubljana, Področnik IV-40) je pravkar izdala pod naslovom »Mojski izpit« priročno knjigo za mojske izpite, ki jo je priredil Janko Traven. Snov je v skrajni obliki prirejena tako, da je pregledna in da nudi vsi stvarno, ki jo mora danes obvladati kandidat za mojski izpit. Knjiga obsega 250 strani in ima tole vsebino: 1. obrtni zakon; 2. zakon o zavarovanju delavcev; 3. predpisi za zaščito delavstva; 4. trgovinstvo, trgovski zakon, menični zakon, konkurni zakon itd.; knjigovodstvo, kalkulacija; 5. državnostanstvo; 6. davki; 7. oris zgodovine rokodelskega obrta; 8. dodatek s stvarnim kazalom. Iz vsebine je razvidno, da nudi knjiga vse, kar mora današnji napredni obrtnik vedeti o javnem življenju. Cena je 30 Din.

Sprejem vajencev

v Vajenski dom v Ljubljani
Sprejememo v dobro vzgojo z izdatno hrano in stanovanjem vajence vseh strok. Mesečna oskrbina 350 Din. Obrtniški vajenski dom v Ljubljani, Lipičeva ulica 2. — Telefon 35-28.

Zbor mariborskih obrtnikov

V nedeljo 14. januarja je Slovensko obrtniško društvo v Mariboru sklicalo dopoldne v lovski sobi hotela »Orel« javno zborovanje, na katerem naj bi se pokazala jasna slika dejanskega položaja naših obrtnikov ob severni meji in naj bi se obenem po temeljitem razgovoru in preudarku določili koraki, ki bi jih bilo treba storiti za izboljšanje in rešitev skoraj obupnega stanja obrtniškega stanu.

Lepo obiskano zborovanje je otvoril predsednik društva g. Soič, ki je toplo pozdravil vse navzoče, med katerimi so bili tudi podpredsednik senata dr. Ploj ter nar. posl. dr. Krejči, dr. Pivko in Hajdinjak, predsednik okrožnega obrtniškega odbora in zastopnik mestne občine g. Bureš, obrtni zadružni nadzornik g. Založnik i. dr. Zbrani so toplo počastili spomin nedavno umrlega organizatorja in prvobornika slovenskih obrtnikov g. Ivana Rebeke iz Celja. V imenu mestne občine in še posebej župana dr. Lipolda je pozdravil zborovanje g. Bureš, izjavljajoč, da spremlja mariborska mestna občina vse delovanje in nehanje obrtnikov z vsemi simpatijami.

Po kratkem splošnem uvodu je predsednik podal besedo prvemu referentu g. Žagarju, davčnemu konzulentu Zbornice za TOI iz Ljubljane, ki je v sijajno koncipiranem in nadvse stvarnem govoru nanizal pred poslušalce posamezne faze in dogodke iz našega državnega in ožjega gospodarskega življenja. Zbornica je vedno pazno zasledovala vsa pereča gospodarska vprašanja v življenjski borbi našega malega obrtnika. Ne da se prikrivati resnica, da možnost zaslužka vedno bolj pada in da je nadvse resno ogrožena eksistenca desetisočev obrtnikov. V začetku l. 1932. je padlo število obrtniških obratov za več

kot 1000, kar dokazuje, da postaja obrtniški stan postopoma nerentabilen. Seveda pa je padel tudi donos neposrednih davkov, taks in trošarin. To vrzel v državnem proračunu je bilo treba zamašiti in finančna uprava je morala spraviti svoje gospodarstvo v ravnovesje. Za primanjkljaj 700 milijonov Din je bilo treba najti kritje z novimi dohodki, z zvišanjem davkov, uvedbo novih taks in trošarin. Vsi ti poviški niso mnogo zalegli, zato je finančno ministrstvo odredilo poostreno davčno prakso. Istočasno pa se je seveda poostrila kriza. Na intervencijo ministra dr. Kramerja pa je bilo doseženo olajševanje v plačevanju davka. Referent je poudarjal, da je Zbornica za TOI na vseh mogočih mestih napravila potrebne korake, vendar običajno ni prejela odgovora.

Nato je spregovoril g. Vahtar, ki je izrazil željo, da bi se obrtnike enako zaščitilo kakor kmete, da se med male obrtnike prištejejo tudi oni, ki uporabljajo v svojih obratih stroje do 5 konjskih sil, da se razne državne dobave dekoncentrirajo in razpisujejo na krajih potrošnje in da Narodna banka zopet uvede male kredite za obrtnike, da se obdavčijo vsa ona velika državna podjetja, ki imajo ogromen zaslužek in so do sedaj bila prosta davka, da se znižajo najemnine in naj se zopet uvede dohodnina s primernim eksistenčnim minimumom.

Poslanec dr. Krejči je obljubil, da bo zastavil s svojimi tovariši vse sile, da se obrtnikom odpomore, podpredsednik senata dr. Ploj je pa bodril obrtnike, naj vztrajajo v teški borbi. Govorili so še g. Žagar, Švajger, Kumer, Bureš in Razboršek, nakar je bila sprejeta resolucija, ki vsebuje vse glavne zahteve obrtnikov.

Iz uprave

Vsem našim naročnikom smo v današnji številki našega lista priložili položnice in jih prosimo, da nam naročilno čim prej nakažejo in naši upravi s tem olajšajo delo.

Kdor ima naročnino že plačano, naj položnico odda svojemu znanцу ali prijatelju in mu priporoči naš list, ki je najboljši slovenski obrtniški glasilo.

Okrožnica

kr. banske uprave dravske banovine v Ljubljani vsem sreskim in mestnim načelstvom ter sreski izpostavi v Škofji Loki.

V »Službenem listu« št. 72 je pod št. 464 objavljen »Pravilnik o postavljanju poslovodij v rokodelskih obratih, ki jih vodijo vdove, izdan na podlagi § 14 ob. z. dne 8. avgusta t. l. Po tem pravilniku je samo za 12 obrtnih strok obvezna postavitev poslovodje, če vdova sama nima v § 24. ob. z. predpisane strokovne izobrazbe, ni pa med njimi naštet tudi dimnikarski obrt. Da se ne bi določila pravilnika nepravilno tolmačila, je pojasniti, da je s tem pravilnikom pač oproščena vdova od dokaza osebne strokovne izobrazbe, a ne tudi od izkazanja ostalih pogojev, ki jih zakon zahteva od samostojnega obrtnika. Le-te pogoje mora vdova izkazati v prijavi, ki jo ima po § 14. odstavku I. ob. z. podati v treh mesecih, to je nekaznovanost, samostojno razpolaganje z imovino in zlasti zanesljivost. Pri oceni zanesljivosti je gledati na to, da je vdova sposobna samostojno prevzeti odgovornost za vsa dela. Zanesljivost se ne bo mogla priznati takšni vdovi, ki o delu samem nima pojma, niti približno ne pozna predpisov in torej niti za primerno vodstvo dela ni sposobna. Da se pravilno izvede ocena omenjenih pogojev, lbo zato po prijavi v zmislu § 14 ob. z. pred izdajanjem odlokov, da se prijavo vzame na znanje, zaslišati pristojno združenje.

Pri tej priliki omenjamo, da so bili kr. banski upravi sporočeni slučajji, ko je bilo odobreno poslovodstvo v dimnikarskem obrtu mojstru, ki izvršuje lasten obrt s sedežem v drugi občini. Takša odobritev povsem nasprotuje določilom §§ 18 in 132 ob. z. Poskrbeti je, da se odobritev spravijo v sklad z zakonom.

V zvezi s tem razpisom je ZTOI v Ljubljani predlagala kr. banski upravi, naj bi glede gradbenih obratov enako postopala napram vdovam, ki žele nadaljevati gradbeno obrt po svojih pok. soprogih.

Odgovor je tukaj

Dipl. teh. Albin Kunstler je v zadnjem »Obrtniku« napisal majhni članček pod naslovom: »Kje so odgovori?«, ki se ga je kar samo uredništvo časopisa odreklo in prepustilo vso odgovornost za naivne izjave samemu piscu.

G. Kunstler, katerega zahteve na županovem predavanju pod okriljem Obrtniškega društva niso bile kar nič odločne, kakor sam piše, nego nasprotno le neka ugotavljanja brez vsake idejne zveze s samim predavanjem, smatra naše besede za race in na svoja vprašanja zahteva odgovor. Ker žal nimamo v našem listu prostora za tako neresne in naivne izjave, bomo gosp. Kunstlerju dali na drugem mestu priložnost, da zve vse potrebne mu odgovore in da svoje trditve malo bolj možato podkrepí. Ne tipamo po zraku, kakor ima on navado, nego povemo vsakemu v obraz, kar mu gre.

Znana nam je trma nekaterih ljudi, toda se moramo kljub temu čuditi, da hoče omenjeni gospod z glavo skozi zid in so mu vsi dobri sveti zaman. Mi smo v zadnji številki našega lista javno vse kritike povabili, da pridejo v naš vajenski dom in se prepričajo o njegovem delu. Vrata so vsem odprta in tam ni Cerbera za nikogar. Izjavili smo, da nam bodo dobrodošli vsi, ki pridejo in obiščejo dom naše obrtniške mladine. Toda omenjeni gospod je gluh za vsa taka vabila in do danes še ni pogledal v dom, ki ga vedno napada. To ni možato, g. Kunstler, ker človek sme soditi šele takrat, ko mu je stvar znana, a sicer nima pravice kritiziranja. Z ljudmi, ki niso pravi možje in ki kljub našim vabilom ne sodelujejo z nami v Vajenskem domu niti se zanimajo za način dela v njem, ne moremo in nečemo debatirati, nego bomo odgovorili na drug način, ki bo taki »možatosti« primeren.

Uredništvo.

PLINSKE NAPRAVE

P. n. občinstvu, osebno hišnim posestnikom odnosno stavnikom vjudno javljam, da imam kot prvi in edini v naši banovini pravico in obrtno pooblaščenje, da smem izvrševati, popravljati in napravljati sam vse potrebne plinske naprave in vode bodisi za kopalnice, kuhinje, ogrevalnice in sploh vse tozadevne hišnogospodarske in industrijske naprave v vsaki pogodeni izmeri. — Kot prvi tovrstni domači, aprobiran strokovnjak se priporočam vsem interesentom

NOVAK PETER, izprašan mojster za vse plinske naprave. — Gregorčičeva 11, Ljubljana, Gradšče.

Iz tujine

Do krvavih spopadov je prišlo v Bruxellesu med fašisti in antifašisti. Veliko je mrtvih in težko ranjenih.

Kraljev avto je prevrnila močna burja. Huda burja, ki je te dni vladala v Angliji, je prevrnila avto, v katerem se je vozil angleški kralj Jurij, toda ni bil nihče poškodovan.

Milijon pilotov bo imela 1937. leta izobrazbenih sovjetska Rusija, kakor je te dni na javnem predavanju izjavil sovjetski komisar za zrakoplovstvo.

Milijardo je poneveril in oškodoval predvsem male vlagatelje francoski banakar Staviski, ki je potem izvršil samomor. V afero so zapleteni tudi nekateri visoki francoski politiki in je to nedvomno največja sleparska afeta našega stoletja.

Atentat na predsednika japonske vlade je poizkušal neki Japonec, ki so ga zalotili v samih predsednikovi hiši in aretirali.

Veliko amnestijo je podpisal bolgarski kralj Boris in bo čez 250 zlasti političnih kaznjencev izpuščenih v svobodo.

Prihodnji

prikrojevalni tečaj za damska in moška oblačila

se bo vršil

od 5. februarja do 20. februarja 1934

Priporoča se najnovejša knjiga

„TOALETA“

za prikrojevanje damskih oblek

Cena Din 100.—

Jako priporočljivo za samouke

T. KUNC

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 4/II

Gradbena katastrofa v Vogezih, pri kateri je poginilo 9 delavcev, je končala tako, da je inženjer konstruktor izvršil samomor.

Strahovita nesreča se je zgodila v rudnikih v Osekovu na Češkem, pri kateri so morali zazidati v goreče rove čez 170 delavcev, da bi tako omejili širjenje ognja. Vsi so seveda mrtvi. Na mestu nesreče je bilo tudi več ministrov.

Redno zračno progo London-Indija bodo za potnike vpeljali letos pomladi.

300 mrtvih je bilo pri veliki železniški nesreči pri Stalingradu v Rusiji. Trčil je tovorni vlak z osebnim.

40.000 mrtvih in dvakrat toliko ranjenih je zahtevala zadnja potresna katastrofa v Indiji. Več velikih mest je porušeni do tal. Uničenih je 50 železniških mostov. Voda je povsod prepovljena, zaradi česar se boje izbruha kužnih boleznih.

Ministrski predsednik izžvižgan. Angleškega ministrskega predsednika Mac Donalda so zaradi nekega političnega govora v njegovem lastnem srežu izžvižgali.

Za 20.000.000 Din so na angleškem diamantnem trgu prodali diamant, težak 724 karatov.

Vsa pisma in pošiljke z znakom Hitlerjevega kljukastega križa, ki prihajajo iz Nemčije v Češkoslovaško, cenzurirajo zaradi ugotovitve, če ne vsebujejo morda kakega propagandnega materiala.

Vojaški rok v Češkoslovaški, ki so ga pred dvema leti skrajšali na 14 mesecev, so sedaj zopet podaljšali na 18 mesecev.

V štiri kategorije je po novem »židovskemu zakonu« razdeljeno prebivalstvo Nemčije.

Ekscesar Viljem II. je praznoval te dni svojo 75letnico. Težko je bolan in zdravniški dvomijo o njegovem ozdravljenju.

Za kralja bo kronan začetkom marca sedanji predsednik mandžurske republike Pui.

V pogledu sterilizacije imitirajo Nemčijo še druge države. Sedaj razpravljajo tudi angleški parlamentarci o načrtu zakona o sterilizaciji zločincev.

Skupščina združbe čevljarjev v Trziču

Dne 21. januarja t. l. se je vršila skupščina združbe čevljarjev v Trziču v Zadrudnem domu. Skupščino je vodil tovariš Praprotnik, ugotovil sklepčnost, pozdravil navzoče in zlasti odposlanca akcijskega odbora čevljarjev in okrožnega odbora Kristana in Igljica. Predsednik tovariš Praprotnik je podal obširno poročilo o delovanju odbora in o težkem položaju čevljarjev in ugotovil, da je od 169 članov zaposlenih komaj 10, a vsi drugi so popolnoma brez dela in s strahom gledajo v bodočnost.

Nadalje je poročal, da se je odbor trudil, da bi našel izhod iz tega obupnega položaja, osobito glede odprave Bače, a vendar ni mogel uspeti. Tudi glede uvozne trošarine na čevlje v Ljubljano je odbor podvzel vse mogoče korake, vendar za enkrat še brez uspeha. Tudi glede sušmarjev je storil odbor vse in ovadil vsakega posameznega, vendar pa čevljarstva stroka v tem pogledu še ni očistena. Nadalje je podal tajniško poročilo in čitanje zapisa, kar je bilo enoglasno odobreno. Tovariš Kralj je podal blagajniško poročilo, ki je bilo odobreno, obenem je bila predlagana pohvala tovariša blagajnika.

Predsednik je prečital nadalje proračun za leto 1934. Članarina znaša Din 40.— za člana brez prispevka za okrožni odbor.

Tovariš Igljic je pozdravil navzoče v imenu Okrožnega odbora in grajal predvsem, da opaža, da v proračunu ni predvidena doklada Din 15.— za člana za okrožni odbor. Poročal je o delovanju in potrebi okrožnih odborov in o dolžnosti združb napram okrožnim odborom. Nadalje je poročal o splošnem gospodarskem položaju, o davčnih zadevah in o konkurenci tovarniških izdelkov, osobito pa o položaju čevljarstva in krojaške stroke. Ugotovil je, da so poleg čevljarstva združb bilo in so še vedno v akciji tudi Zbornica TOI in okrožni odbori, vendar do sedaj še ni bilo mogoče najti definitivnega izhoda glede odprave Bače. V zaključku je priporočil

združbi, da po svoji dolžnosti, po zakonu in po solidarnosti z ostalimi strokami podpira okrožni odbor, kajti tam bodo vedno našli najširšo zaščito in naklonjenost, ker so tam združene vse stroke. Pozival je tovariše, da imajo edino eno obrtniško strokovno glasilo, ki je obenem naš uradni organ, ter je zato naša dolžnost, da ta naš list podpiramo.

Predsednik tovariš Praprotnik je pojasnil proračun, ki je izdelan sporazumno z odborom. Doklade za okrožni odbor so morali izpustiti, ker so člani že itak obremenjeni in ni bilo mogoče iztirjati večjih dajatev od članstva, ki še dosedanjih ne zmore.

G. Kristan, odposlanec akcijskega odbora je pozdravil navzoče, poročal o delovanju in predpripravi in pozval tovariše k složnemu delu. Kritiziral je Zbornico TOI češ, da očita čevljarjem, da so sami krivi, če se nahajajo v tako težkem položaju, ter da Zbornica ni nič storila proti Bači, kajti če bi ona storila svojo dolžnost, ne bi Bača prišel v Jugoslavijo. Uspehov lahko pričakujemo samo od ločene zbornice. Napadal je tudi okrožni odbor, češ, da še ni pokazal nobenih uspehov in da je samo ovira v obrtniškem pokretu. Ugotovil je, da obrtništvo nima od urada okrožnega odbora in od skupne zbornice nobenih koristi. Kritiziral je delovanje g. Rebeke v zbornici, ki je podlaga 50% povitku vseh zborničnih taks, ter da je to nepravilno postopanje zastopnika obrtništva v zbornici. Glasilo »Obrtniški

Vestnik« ni za obrtnika, pač pa priporoča »Obrtnika«.

Tovariš Igljic v zastopstvu okrožnega odbora je protestiral, da odposlanec na eni strani zastopa akcijski odbor, na drugi strani pa kritizira vse institucije in zavode, ki bodo gotovo največ pomagale istemu akcijskemu odboru. Protestiral je proti napadu na Zbornico in predsednika obrtniškega odseka v stvarih, v katerih sploh ni poučen. Zavrnil je odločno take nesmiselne in nepravilne očitke glede okrožnega odbora in prepovedal, da se mu očita, da ni nič storil iz zgolj demagoških razlogov. Pozval je navzoče, da se zavedajo, da ljudje, ki hodijo med njih in trosijo razkolj obrtniških vrst, gotovo nimajo dobrega namena za obrtniški napredek.

Predsednik tovariš Praprotnik ni dopustil da bi se napadale in obnavljale zadeve, ki so itak že za nami. Dal je na glasovanje obračun in proračun, ki je bil sprejet. Vodja meščanske šole g. Lajovic je pozdravil skupščino z željo, da bi se položaj v čevljarstvu stroki vendar že zboljšal, priporočil, da se zaprosi šola za prostore za združbo, obenem pa, da se zaprosi šolska vodstva, da pouče mladino, da se bo zavedala in upoštevala v prvi vrsti domače izdelke.

Upravitelj obrtnonadaljevalne šole je pozdravil ravno tako skupščino, želeč ji uspeha in napredka.

Tovariš Tišler je bil izvoljen za strokovnega učitelja v Križah.

Predsednik je zaključil zborovanje, zahvaljujoč se gg. učiteljem meščanskih in strokovnih šol, posebno zastopniku okrožnega odbora in zaključil zborovanje. F. Igljic.

Kandidati, ki so opravili mojstrski izpit

V naslednjem priobčujemo imena kandidatov, ki so pri komisijah Zbornice za TOI v Ljubljani, Novem mestu, Celju in Mariboru v letu 1932, opravili mojstrski izpit. S tem bo ustrezno ne samo želji, da dobi obrtniška javnost pregled za poedine stroke, temveč se bo obenem tudi pokazalo, koliko dela se je pri tem opravilo, kar je velikega pomena za povzdigo obrtniške strokovne izobrazbe in kvalitete dela.

Zbornična komisija v Celju.

(Od 23. septembra do 31. decembra 1932.)

Čevljarji: Boršcak Anton, Breg pri Celju, Kač Franc, Celje, Leben Franc, Laško, Matko Franc, Braslovce, Meserko Franc, Zg. Obrež, Vodeb Vincenc, Celje, Volčanšek Josip, St. Lenart.

Krojači: Filej Janez, Loče, Lapornik Franc, Celje, Uršič Anton, Celje, Vodčar Andrej, Celje.

Sivilja: Vehove Rozalija, Zabukovca.

Peki: Cvelbar Franc, Radeče, Emeršič Alojz, Gaberje, Kohne Edvard, Celje, Kralj Maks, Misljinje, Pantič Karel, Celje, Toff Josip, Celje, Ungvari Ivan, Vojnik.

Mesarji: Sovine Alojz, Celje, Sovine Franjo, Celje, Plauštajner Josip, Sv. Jurij, Romih Franc, Vitanje, Starček Stanislav, Rogatec, Šimik Guidon, Dravograd, Vitrih Jožef, Šostanj.

Klobašičar: Krautberger Ivan, Škofjavan.

Mizarji: Gričar Rudolf, Radeče, Jazbec Anton, Sv. Jurij, Kropivšek Josip, Sv. Jurij ob Taboru, Malgaj Joško, Škofjavan, Marovt Viljem, Rečica ob S.

Kovači: Čušnik Martin, Stoilovnik, Tkavc Alojz, Rečica ob Savinji.

Ključavničarja: Jereb Ivan, Trbovlje, Možina Jakob, Trbovlje.

Mehanik: Mežek Franc, Celje.

Kleparja: Jevšenak Ivan, Radeče, Šauberger Franjo, Laško.

Lončar: Stante Andrej, Sv. Jurij ob južni železnici.

Zbornična komisija v Ljubljani.

(Od 1. julija do 31. decembra 1932.)

Pečar: Oselj Vinko, Kranj.

Stelčarja: Jeran Ivan, Ljubljana, Lovrec Ivan, Spuhlja — Ptuj.

Kovači: Blažič Vinko, Vodice, Boncelj Alojz, Goriče — Predvor, Nagode Ivan, Blatna Brezovica — Vrhnika, Skufj Franc, Rašica — Velike Lašče, Šter: Leopold, Predoslje pri Kranju, Trček Jernej, Kladije — Oselica, Volc Ivan, Rateče — Planica.

Kleparji: Korn Teodor, Ljubljana, Rueh Riko, Brežice, Zgajnar Bogomir, Mirna, Znidariš Matija, Jarše — Moste, pri Ljubljani.

Kolarji: Bokalič Franc, Mengeš, Pečnik Ignacij, Strahinj pri Kranju, Škodlar Ivan, Dobrava.

Mizarji: Hafner Anton, Pržanj — št. Vid, Hribar Ivan, Jereka, Boh. Srednja vas, Kern Peter, Lahovče — Kamnik, Koncilija Gvido, Jeranovo — Mekinje, Košnjek Franc, Strahinj — Naklo, Kregar Ivan, št. Vid nad Ljubljano, Križaj Janez, Godešič — Škofja Loka, Lovšin Josip, Goriča vas — Ribnica, Moljk Alojzij, Gorenja vas — Logatec, Starc Stefan, Goriča vas — Ribnica, Svetek Viktor, Ljubljana, Škof Ivan, Komanija — Dobrava, Steblaj Josip, Ig — Studenec, Zabukovec Jožef, Mala Slivnica — Vel. Lašče.

Lesni strugar: Čak Vladimir, Zg. Šiška.

(Nadaljevanje sledi).

Razpis

Z odobritvijo gospoda bana dravske banovine in na podlagi člena 85. zakona o državnem računovodstvu ter § 14 točka 4 finančnega zakona za l. 1932/33 razpisuje podpisana direkcija sledeče obratne prostore zdravilišča:

1. Trgovski lokal v pokritem šetališču.

2. Obrtni lokal v pokritem šetališču. Navedeni prostori se oddajo v najem za dobo 3 let s tem, da se veljavnost najemne pogodbe lahko podaljša vsakokrat za nadaljnje leto, če se pogodba ni odpovedala do 1. novembra vsakega leta.

Najemnino je ponuditi za vsak razpisani lokal posebej.

Oddaja ni vezana na najvišjega ponudnika, prav tako si tudi uprava pridržuje pravico, da se lokali vobče ne oddajo ali pa da se ponovno razpišejo.

Vsaki ponudbi je priložiti potrdilo zdraviliške blagajne o plačanem vadiju v višini 10% ponudene vsote za leto 1934. Z vadijem jamči ponudnik, da ostane v besedi do končne rešitve svoje ponudbe. Ponudnikom, katerim se obrati dodelijo, se pridrži vadij kot kavcija za izpolnjevanje najemne pogodbe, ostalim pa se vrne.

Ponudbi je končno priložiti dokazila o strokovni sposobnosti, državljanstvu oziroma domovinstvu in o zadostni višini obratne glavnice.

Pismene ponudbe, opremljene po navedenih pogojih in pravilno kolkovane, je vložiti najkasneje do 15. februarja 1934 pri direkciji zdravilišča Rogaska Slatina.

DIREKCIJA ZDRAVILIŠČA
Rogaska Slatina

Obrtniška kronika

Jubilej novomeških obrtnikov. Pomočniški odsek Obrtniškega društva v Novem mestu je proslavil v nedeljo dne 21. januarja ob lepi udeležbi v Sokolskem domu svojo 15letnico. Proslavi je prisostvoval tudi župan dr. Režek. Jubilejni občni zbor je otvoril predsednik g. Rutar s pozdravom odličnih gostov, predstavnikov obrtništva in članov, potem je pa posegel v zgodovino pomočniškega odseka naglašujoč velik pomen te organizacije za novomeški obrtniški stan. Za njim je spregovoril župan g. dr. Režek, češ, da je prišel na proslavo iz notranjega prepričanja, da bi mogel izpregovoriti pred obrtniki nekaj besed. V lepih besedah je vzpodbujal obrtnike k vztrajnemu delu za povzdigo obrtniškega stanu in za napredek skupnosti. Opozarjal je obrtniško mladino, naj bo složna in naj stopa v življenje ramo ob rami. Čestital je pomočniškemu odseku k jubileju, želeč mu še mnogo uspehov. Obenem je pristopil k društvu kot podporni član.

Sledila so poročila društvenih funkcijonarjev. Društveni dohodki so znašali lani 5416.60 Din, izdatki pa 2254.35, tako da je ostalo čistega 3162.25 Din. Po poročilih funkcijonarjev je prečital predsednik pravila Pomočniškega odseka, potem je pa sledila debata o izpremembi pravil. Pri volitvah je bila izvoljena lista z gosp. Rutarjem kot predsednikom, ki je obhajal 15letnico kot predsednik odseka in tajnik mu je izročil v imenu društva lepo darilo. Za podpredsednika je bil izvoljen g. Šegedin, tajnik je ostal g. Koncilija, blagajnik pa tudi g. Stanko Košir. Pri slučajnostih se je oglasil k besedi neumorni obrtniški delayec g. Svetek, obujajoč spomine na rojstno leto društva in na moše, ki so orali ledino organizacije novomeških obrtnikov.

Kdo more polagati mojstrski izpit iz elektroinstalaterske stroke. Četudi ministrstvo za trgovino in industrijo še ni predpisalo pravilnika o strok. šolah in zavodih, ki bodo nadomeščali dobo učenja in zaposlenja v obrtnih delavnicah elektroinstalaterske stroke, je v nekem konkretnem slučaju omenjeno ministrstvo odločilo, da poleg tistih, ki imajo predpisano izobrazbo po določbah obrtnega zakona, morejo mojstrski izpit iz elektroinstalaterske stroke polagati tudi tiste osebe, ki so dovršile strojno šolo vojne mornarice v Kumboru, ali pa električni tečaj v mornariči kot električari, motoristi, strojevodje itd. na podlagi §-a 53. t. 2. obrtnega zakona.

Zavarovanje učencev obrtne šole proti nesrečnim slučajem. Ravnateljstvo državne moške obrtne šole v Banjaluki je odločilo, da izvrši zavarovanje svojih učencev proti nesrečnim slučajem. Za to svrhu je tudi izdelalo pravilnik. Po pravilih se vrši zavarovanje za leto dni od 10. septembra enega do 10. septembra drugega leta. Zavarovanje se mora izvršiti vsako leto. Ugovor o zavarovanju vsebuje obvezo za zavarovalno družbo, da vsakemu učencu izplača, in sicer: v slučaju popolne invalidnosti 50.000 Din, v slučaju stalne le delne invalidnosti vsoto po stopnji delanézmožnosti, v slučajučasne invalidnosti stroške do zneska 3000 Din, a v slučaju smrti zaradi nesrečnega slučaja staršem ali skrbnikom učenca znesek 50.000 Din. Šolsko ravnateljstvo je že mnoge zavarovalne družbe naprosilo, da predlože tozadevne ponudbe.

Oddaja popravila. Prometno-komercialni oddelček Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 5. februarja t. l. ponudbe glede oddaje popravila 23 komadov divanov in raznega posteljnega perila.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Odgovorni urednik Lojze Hočevar. Za konzorcij »Obrtnega Vestnika« Josip Rebek. Tiska Narodna tiskarna. — Predstavnik Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.

»Pišite, gospodična — Dragi obrtnik! Ako želite, da bo Vaše edino in najboljšo glasilo »Obrtni vestnik« čim boljše, potem morate pač plačati čim prej neznanu naročnino in tako omogočiti listu redno izhajanje, a on bo vedno zastopal Vaše interese.«

SLAVIJA

Jugoslovenska zavarovalna banka
v Ljubljani

sprejema

zavarovanja proti ognju, nezgodam, vionu, zavarovanje za izplačilo denarja ob doživljenju gotove starosti in ob smrti, in zavarovanje za pogrebne stroške.

Posluje po vsej Jugoslaviji — ima svoje hiše v Ljubljani, Sarajevu, Osljeku in Novem Sadu.

Generalno ravnateljstvo
v Ljubljani, Gosposka ulica 12.

Telefon 2176 in 2276.

KREDITNO DRUŠTVO

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam